

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

1/480

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-1353 /4706

04/12/2007

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

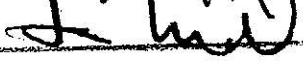
Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 15/10/2007 tarihinde kararlaştırılan "Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun ile Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon		plan ve bütçe		
Tarih: 11 Aralık 2007		F. No: 1/480		
Md.Y.	Müdür	L.Sek.	G.Sek.Y.	Gen.Sek.
				
BAŞKAN				

GENEL GEREKÇE

Tasarıyla, 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Kanunun kapsamı ile yap-işlet-devret sözleşmelerinin içerikleri ve ödeme şekillerine ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır.

Bilindiği üzere, günümüzde kamu-özel sektör işbirliği kapsamında, yatırımlara ilişkin inşaat ve talep riski gibi risklerin kamu ve özel sektör arasında paylaşılması yoluna gidilmektedir. Bu suretle, yatırımı gerçekleştiren şirketlerin yatırımı zamanında ve kaliteli bir biçimde bitirmesi sağlanmaktadır.

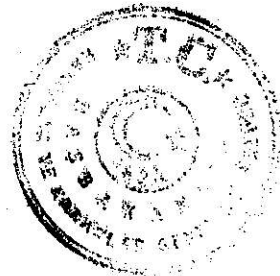
Riskler, yap-işlet-devret yönteminde genellikle görevlendirilen şirketin yatırım sonucu ortaya çıkan mal ve hizmetleri kullanıcılarına doğrudan satmaları, böylece talebin az olmasının sonuçlarının şirkete yansıtılması yoluyla paylaşılmış olmaktadır. Bu şekilde, şirket yatırımı bir an önce tamamlayarak ve kaliteyi de sağlayarak kullanımı artırmayı, dolayısıyla gelirlerini yükseltmeyi hedeflemektedir.

Ancak, bazı yatırımlar sonucu üretilen mal ve hizmetler için kullanıcıların ücretlendirilmesi zor olabilmektedir. Bu durumlarda, riskin paylaşımı için yaygın olarak kullanılan yöntemlerden birisi, Devletin mal veya hizmeti genel uygulamalara paralel olarak kullanıcılara ücretsiz sunması, ancak, bu mal ve hizmeti kendisi satın alırken, görevlendirilen şirkete belirli dilimler için ve ortaya çıkan talep ve kullanım miktarlarına göre ödeme yapmasıdır.

Bu yöntemin en önemli avantajı, fiili kullanıcıların ücretlendirilememesine rağmen, görevlendirilen şirketin yatırımı en kısa zamanda ve en yüksek kaliteyle tamamlaması ve kaliteyi sürdürmesi için gerekli saikleri içinde barındırmasıdır.

Bu itibarla, getirilen düzenleme ile katkı payı uygulamasına 3996 sayılı Kanunda açıkça yer verilmekte ve yapılması büyük önem arz eden ve ücretlendirilmesi fiilen mümkün olmayan bazı işler için anılan yöntemin uygulanması büyük yararlar sağlayacağından, 3996 sayılı Kanunun kapsam maddesine trafiği yoğun karayolu, gar kompleksi, lojistik merkezi, kruvazier liman ve entegre tesisleri ile sınır kapıları dâhil edilmektedir.

Ayrıca Tasarıyla, yap-işlet-devret görevlendirmeleri kapsamında katkı payı veya diğer uygulamalar çerçevesinde gelecekte idarece ödeme yapılması öngörülen miktarlar karşılığı ödeneğin ilgili idare bütçelerine konulması ve yap-işlet-devret sözleşmelerinde idarece yapılacak ödemelerdeki gecikmelere uygulanacak gecikme faizine ilişkin hükümlere de yer verilebileceği düzenlenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Yap-işlet-devret modelinin otoyollar dışında trafiği yoğun karayollarında da uygulanması gerekmekte olup, ülkemizin coğrafi konumunun gerektirdiği ihtiyaçlar ve giderek artan ticaret hacmine bağlı olarak araç ve yolcu trafiğindeki artışlar karşısında, özellikle sınırlarımızda bulunan gümrük tesislerinde bina ve alt yapı tesislerinin işlemlerin aksatılmadan yürütülmesini sağlayacak kapasiteye ulaştırılması büyük önem arz etmektedir. Bu nedenle madde ile, 3996 sayılı Kanunun kapsamına trafiği yoğun karayolları, gar kompleksi, lojistik merkezi, kruvazier liman ve entegre tesisleri ile sınır kapıları dahil edilmektedir.

MADDE 2- Madde ile; Dünyada katkı payı olarak bilinen uygulamanın tanımı yapılmakta ve bu suretle çerçevesi belirlenmektedir.

Bilindiği üzere, günümüzde kamu-özel sektör işbirliği kavramı kapsamında, yatırımlara ilişkin inşaat ve talep riski gibi risklerin kamu ve özel sektör arasında paylaşılması yoluna gidilmektedir. Bu suretle, yatırımı gerçekleştiren şirketlerin yatırımı zamanında ve kaliteli bir biçimde bitirmesi sağlanmaktadır.

Riskler, yap-işlet-devret yönteminde genellikle görevlendirilen şirketin yatırım sonucu ortaya çıkan mal ve hizmetleri kullanıcılarına doğrudan satmaları, böylece talebin az olmasının sonuçlarının şirkete yansıtılması yoluyla paylaşımış olmaktadır. Bu şekilde, şirket yatırımı bir an önce tamamlayarak ve kaliteyi de sağlayarak kullanımı, dolayısıyla gelirlerini yükseltmeyi hedeflemektedir.

Ancak, bazı yatırımlar sonucu üretilen mal ve hizmetler için kullanıcıların ücretlendirilmesi fiilen zor olabilmektedir.

Bu durumlarda, riskin paylaşımı için yaygın olarak kullanılan yöntemlerden birisi, Devletin mal veya hizmeti genel uygulamalara paralel olarak kullanıcılara ücretsiz sunması; ancak, bu mal ve hizmeti kendisi satın alırken görevlendirilen şirkete ortaya çıkan talep ve kullanım miktarlarına göre ödeme yapmasıdır. Bu yöntemin en önemli avantajı, fiili kullanıcıların ücretlendirilemediği durumlarda da, görevlendirilen şirketin yatırımı en kısa zamanda ve en yüksek kaliteyle tamamlaması ve kaliteyi sürdürmesi için gerekli saikleri içinde barındırmasıdır.

MADDE 3- Madde ile; 3996 sayılı Kanunda belirtilen yatırım ve hizmetleri yap-işlet-devret modeli ile yaptırmak isteyen idarenin, projeye ilişkin fizibilite raporuyla Yüksek Planlama Kuruluna müracaat etmesi öngörülmektedir.

MADDE 4- Madde ile; yap-işlet-devret sözleşmelerinde, ödemelerde gecikme olması halinde, uygulanacak gecikme faizine ilişkin hükümlere de yer verilebileceği hüküm altına alınmaktadır. Böylece, ödemelerin gecikmesi nedeniyle görevli şirketin uğrayabileceği bazı zararların sözleşme hükümleri çerçevesinde giderilmesine imkân tanınmaktadır.

MADDE 5- Madde ile; yap-işlet-devret görevlendirmeleri kapsamında katkı payı uygulaması veya diğer uygulamalar çerçevesinde gelecek yıllarda idarece ödeme yapılması öngörülen yılların bütçelerine gerekli ödeneklerin konulması sağlanmaktadır. Bu suretle, bir taraftan ödenek yokluğu nedeniyle sözleşme hukuku açısından birtakım sorunların çıkmasının önlenmesi, diğer taraftan, yap-işlet-devret modeliyle finanse edilen yatırımların, gelecek yıllar bütçelerine getireceği yüklerin, bütçelerin imkânlarıyla uyumlu olmalarının sağlanması

amaçlanmaktadır. Yap-işlet-devret modelindeki Yüksek Planlama Kurulu onayı müessesesi, bütçe ile uyumun sağlanmasında önemli bir unsur olmaya devam edecektir.

Maddede ayrıca ücretin bir türü olan katkı payı hakkında da ücrete ilişkin diğer usul ve esasların uygulanacağı hükme bağlanmaktadır.

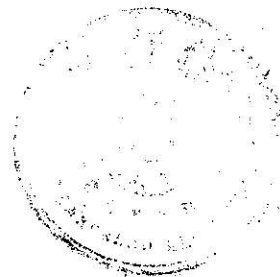
Diğer taraftan, maddeyle, ücretlerin her bir tüketim veya kullanım miktarları ya da kalite, güvenlik ve diğer değerlendirme kriterleri itibarıyla dilimlerine göre farklılaştırılmasına imkan tanınmaktadır.

Bunun yanında uygulamada kolaylık sağlamak ve ödemelerdeki aşırı değişkenliği sınırlandırabilmek bakımından, ücretlerin her bir tüketim veya kullanım yerine topluca ve tüketim veya kullanım miktarlarının belirli aralıkları itibarıyla gruplar halinde belirlenebilmesine de imkan sağlamaktadır. Bu suretle, örneğin kullanım miktarının belirli bir aralıkta kalması durumunda, o aralık için tek bir toplam ücret uygulanması mümkün olabilecektir.

MADDE 6- Madde ile; 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanunun 24 üncü maddesinde yer alan "Tesislerin meydana getirilmesi için ihtiyar olunacak bircümle masraflar 25 inci maddede yazılı esaslar dairesinde bu tesislerden istifade edebilecekler tarafından ödenir." hükmüne paralel olarak; aynı şekilde 3996 sayılı Kanun kapsamında meydana getirilecek tesislerden istifade edebileceklerden, işletme süresi sonunda, masrafların tahsiline imkân tanınmaktadır. Ayrıca, 24 üncü maddeden farklı olarak bu tesislerden istifade edenler bu yatırımların işletmeye alınması ile birlikte yatırıma kısmen katkıda bulunacak olmaları sebebiyle, istifade edenlere ilave yük getirmemesi için kamulaştırmadan ve arazi toplulaştırması ve tarla içi geliştirme hizmet giderlerinden muafiyet imkânı tanınmaktadır. 3996 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılacak tesislerde sulamadan istifade edebilecek her bir çiftçi ile sözleşme imzalanması birtakım güçlüklerle sebebiyet vereceğinden idare ile imzalanacak olan sözleşmede bitki desenine göre belirlenen ücretin görevli şirket tarafından genel hükümlere göre tahsil edileceğine dair düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 7-Yürürlük maddesidir.

MADDE 8-Yürütme maddesidir.

**BAZI YATIRIM VE HİZMETLERİN YAP-İŞLET-DEVRET MODELİ
ÇERÇEVESİNDE YAPTIRILMASI HAKKINDA KANUN İLE DEVLET SU İŞLERİ
UMUM MÜDÜRLÜĞÜ TEŞKİLAT VE VAZİFELERİ HAKKINDA KANUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanunun 2 nci maddesinde yer alan "otoyol" ibaresinden sonra gelmek üzere "trafiği yoğun karayolu," ibaresi, "demiryolu" ibaresinden sonra gelmek üzere "gar kompleksi, lojistik merkezi," ibaresi ve "hava limanları" ibaresinden sonra gelmek üzere ", kruvazier liman ve entegre tesisleri, sınır kapıları" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2- 3996 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir.

"e) Katkı Payı: Görevli şirketin ürettiği mal veya hizmet bedelinin, mal veya hizmetten yararlananlar tarafından tamamen veya kısmen ödenmesi idarece öngörülmeven veya mümkün olmayan yatırımlarla ilgili yapılacak görevlendirmelerde, mal veya hizmetten yararlananların tüketim veya kullanım miktarları da dikkate alınarak belirlenen ve idare tarafından görevli şirkete tamamen veya kısmen yapılan ödemeyi,"

MADDE 3- 3996 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "İdare," ibaresi "idare, projeye ilişkin fizibilite raporuyla" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 4- 3996 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Sözleşmelerde idare tarafından yapılacak ödemelerin gecikmesi halinde, uygulanacak gecikme faizine ilişkin hükümlere de yer verilebilir."

MADDE 5- 3996 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde yer alan "ücretler" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya katkı payları," ibaresi ile aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri tarafından sözleşmeye bağlanan katkı paylarının karşılığı, ilgili idarelerin yılı bütçelerine ödenek olarak konulur. Bu fıkra kapsamında bir yılda sözleşmeye bağlanacak yatırımların toplamı, ilgili yıl merkezi yönetim bütçesinin sermaye giderleri toplamının yüzde ellisini geçemez. İlgili yıl bütçelerinden ödenecek katkı paylarının toplamı ise yılı merkezi yönetim bütçesinin sermaye giderleri toplamının yüzde yirmisini geçemez. Bakanlar Kurulu söz konusu oranları iki katına kadar artırmaya ve sıfıra kadar azaltmaya yetkilidir. Bu fıkroda belirtilen oranlar ile uygulanmasına ilişkin esas ve usuller, yılı programının uygulanması, koordinasyonu ve izlenmesine dair kararda belirlenir.

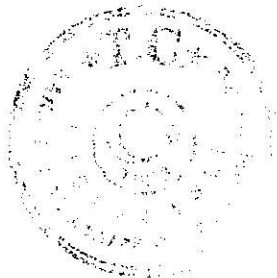
Ücretle ilgili düzenlemeler katkı payı hakkında da uygulanır. Mal veya hizmet türleri veya bunların tüketim veya kullanım miktarları ya da kalite, güvenlik ve diğer değerlendirme kriterleri itibarıyla farklı ücretler uygulanabilir. Ücretler, tüketim veya kullanım miktarlarının alt ve üst sınırlarına göre aralıklar itibarıyla topluca belirlenebilir."

MADDE 6- 18/12/1953 tarihli ve 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanunun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

"8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Kanun hükümlerine göre meydana getirilen tesislerden katkı payı ödemesi yapılmış olanların; katkı payı ve ortak tesis yatırım harcamalarına tekabül eden kısmı

görevli şirketin işletme süresi sona erdikten sonra bu maddede yazılı esaslar dâhilinde tesislerden istifade edebilecekler tarafından ödenir. 3996 sayılı Kanun hükümlerine göre meydana getirilen tesislerden istifade edebilecekler tarafından ödenecek yatırım harcamalarının tespitinde, idarece yapılan kamulaştırma, arazi toplulaştırması ve tarla içi geliştirme hizmet giderleri dikkate alınmaz. 3996 sayılı Kanun hükümlerine göre meydana getirilen tesislerde görevli şirket ile sulamadan istifade edenler arasında sözleşme imzalanmaması halinde; idare ile görevli şirket arasında belirlenen ve sulamadan istifade edenler tarafından ödenecek ücretin miktarı ve ödeme zamanı sulama birliğinin bulunmadığı yerlerde muhtarlıklarda ilan edilir. İlan edilen ücretin ödenmemesi halinde başka bir ihtarla lüzum olmaksızın görevli şirket tarafından sulamadan istifade edenlerden genel hükümlere göre tahsil edilir.”

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

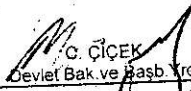
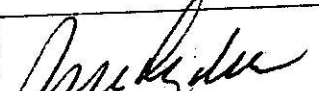
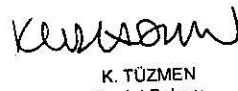
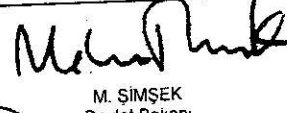
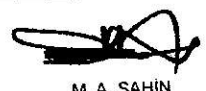
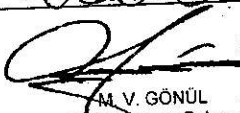
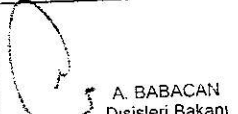
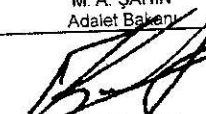
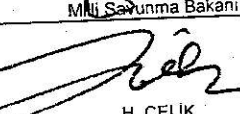
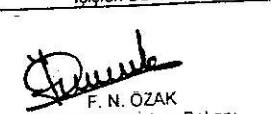
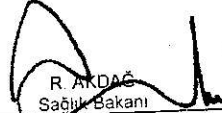
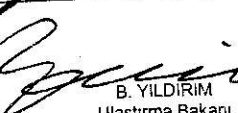
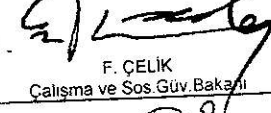
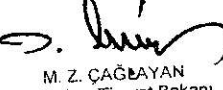
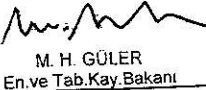
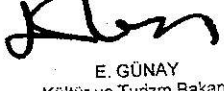
T/ 1236

MADDE 7- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 M. ÇİÇEK Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 H. YAZICI Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 N. EKREN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. AYDIN Devlet Bakanı
 M. S. YAZICIOĞLU Devlet Bakanı V.	 K. TÜZMEN Devlet Bakanı	 N. CUBUKÇU Devlet Bakanı	 M. ŞİMŞEK Devlet Bakanı
 M. S. YAZICIOĞLU Devlet Bakanı	 M. A. ŞAHİN Adalet Bakanı	 M. V. GÖNÜL Milli Savunma Bakanı	 B. ATALAY İçişleri Bakanı
 A. BABACAN Dışişleri Bakanı	 K. UNAKITAN Maliye Bakanı	 H. ÇELİK Milli Eğitim Bakanı	 F. N. ÖZAK Bayındırlık ve İskan Bakanı
 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı	 M. M. EKER Tarım ve Köyş. Bakanı	 F. ÇELİK Çalışma ve Sos. G. Bakanlığı
 M. Z. ÇAĞLAYAN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M. H. GÜLER En. ve Tab. Kay. Bakanı	 E. GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı	 V. EROĞLU Çevre ve Orman Bakanı